

PATVIRTINTA
Gelgaudiškio „Šaltinio“
ugdymo centro direktoriaus
2023 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. V-23

2023-2024 MOKSLO METŲ PRADINIO, PAGRINDINIO, SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO INDIVIDUALIZUOTŲ, NEFORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gelgaudiškio „Šaltinio“ ugdymo centro (toliau – centras) 2023-2024 mokslo metų ugdymo planas reglamentuoja pradinio, pagrindinio, socialinių įgūdžių ugdymo individualizuotų, neformaliojo švietimo programų įgyvendinimą mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymo(si) poreikių.
2. Ugdymo plano tikslas - apibrėžti pagrindinius reikalavimus ugdymo procesui organizuoti, sudarant galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų kompetencijų.
3. Ugdymo turinio kūrimas grindžiamas centro bendruomenės – mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų) bendradarbiavimu ir demokratinėmis nuostatomis.
4. Sudarant ugdymo planą atsižvelgta į klasei ir dalyko programai skirtą minimalų pamokų skaičių, mokinių poreikius bei centro galimybes, išplečiant meninės raiškos ir technologines kryptis.
5. Ugdymo planas rengiamas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atsižvelgiant į ugdymo programą (pradinio, pagrindinio bei socialinių įgūdžių ugdymo), pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, centro galimybes.

II SKYRIUS UGDYMO ORGANIZAVIMAS PIRMAS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA

6. Mokslo metus sudaro laikas, skirtas mokinių mokymuisi, ir laikas, skirtas mokinių poilsiui – atostogoms. Mokiniams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogos.
7. 1–4, 5–10 klasių ir socialinių įgūdžių klasių mokiniams atostogų pradžią nustato centro vadovas, suderinęs su centro taryba ir Šakių rajono savivaldybės administracijos direktoriumi.
8. Mokslo metų ugdymo proceso trukmė apibrėžiama ugdymo dienų skaičiumi.
9. 2023–2024 mokslo metų pradžia – 2023 m. rugsėjo 1 d. Ugdymo proceso trukmė dienomis pagal ugdymo programas:
  - 9.1. pradinio ugdymo programa – 175 d.;
  - 9.2. pagrindinio ugdymo programa (5–10 klasės): ugdymo proceso trukmė – 185 d.;
  - 9.3. socialinių įgūdžių ugdymo programa (I,II,III ugdymosi metai) -185 d.
10. Centras dirba penkias dienas per savaitę.
11. Ugdymo procesas prasideda 2023 m. rugsėjo 1 d., baigiamas:
  - 11.1. 1-4 klasėse 2024 m. birželio 11 d.,
  - 11.2. 5-10 klasėse 2024 m. birželio 26 d.,
  - 11.3. socialinių įgūdžių ugdymo klasėse – 2024 m. birželio 26 d.
12. Mokinių atostogų trukmė kalendorinėmis dienomis:

12.1. 1-4, 5-10 ir socialinių įgūdžių ugdymo klasių mokiniams:

Atostogos	Atostogos prasideda	Atostogos baigiasi
Rudens	2023-10-30	2023-11-03
Žiemos (Kalėdų)	2023-12-27 2024-02-19	2024-01-05 2024-02-23
Pavasario (Velykų)	2024-04-02	2024-04-05
Vasaros 1-4 klasės 5-10 ir SIU klasės	2024-06-12 2024-06-27 2024-06-27	2024-08-31 2024-08-31 2024-08-31

**ANTRAS SKIRSNIS
CENTRO UGDYMO PLANAS**

13. Centro ugdymo plano projektas parengtas ugdymo plano rengimo darbo grupės, sudarytos centro direktoriaus 2023-06-02 įsakymu Nr. VT-20 „Dėl darbo grupės sudarymo“ vieniems mokslo metams (2023-2024 m. m.).

14. Centro ugdymo planą vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios suderinęs su centro taryba taip pat su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija - Šakių savivaldybe.

15. Centro ugdymo planas parengtas ir sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų“. Rengdamas centro ugdymo planą centras vadovaujasi Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ ir kitais bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais, atsižvelgiant į centrui skirtas mokymo lėšas.

16. 2023–2024 mokslo metais įgyvendinamos:

16.1. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau

– 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos), 1, 3, 5, 7, 9 klasėse ir I, III gimnazijos klasėse;

16.2. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – kartu 2008 m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, o kiekviena atskirai – 2008 m. Pradinio ugdymo bendrosios programos, 2008 m. Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), 2, 4, 6, 8, 10 klasėse ir II gimnazijos klasėse;

TREČIAS SKIRSNIS **UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS IR ORGANIZAVIMAS**

17. Ugdymo proceso trukmė savaitėmis:

Klasė	Ugdymo proceso trukmė	Ugdymo proceso trukmė
1-4	35	175
5-10	37	185
Socialinių įgūdžių ugdymo klasė	37	185

18. Mokslo metai skirstomi pusmečiais. Pusmečių datas nustato centro direktorius, suderinęs su Centro taryba. Nustatyta tokia pusmečių trukmė:

18.1. Pirmas pusmetis: 2023 m. rugsėjo 1 d. – 2024 m. sausio 31 d.,

18.2. Antras pusmetis: 2024 m. vasario 1 d. – 2024 m. birželio 26 d.: pradinėms klasėms 2024 m. birželio 11 d., 5-10 ir socialinių įgūdžių ugdymo klasėms – 2024 m. birželio 26 d.

19. Pamokos pradedamos 8.30 val., penktadienį 8.15 val. Pamokų trukmė 1 klasėje – 35, 2-4, 5-10 ir socialinių įgūdžių ugdymo klasėse – 45 minutės, pertraukos – 10 minučių.

20. Pamokų laikas:

Pirmadienis- ketvirtadienis	Penktadienis
1 pamoka - 8.30 – 9.15	1 pamoka – 8.15-9.00
2 pamoka – 9.25 – 10.10	2 pamoka – 9.10-9.55
3 pamoka – 10.20-11.05	3 pamoka – 10.05-10.50
4 pamoka – 11.15- 12.00 12.00 – 12.30 pietūs lav. kl.	4 pamoka – 11.00-11.45
5 pamoka – 12.10 -12.55 12.55-13.15 pietūs 1-10, SIU kl.	5 pamoka – 11.55-12.40
6 pamoka - 13.15 – 14.00	
7 pamoka – 14.10 – 14.55	

21. Mokymosi trukmė apibrėžiama pamokų skaičiumi per dieną ir nepertraukiamo mokymosi laiku, kurį reglamentuoja Higienos norma. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka.

22. Ugdymo savaitė yra 5 darbo dienų mokymosi periodas, cikliška besikartojantis ugdymo procese.

23. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę turi būti paskirstytas proporcingai. Centre ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis.

24. Centras vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Remdamasi turimais duomenimis apie mokinių mokymosi krūvį, centras priima sprendimus dėl mokymosi krūvių sureguliuavimo.

25. Per dieną vedamos ne daugiau kaip 7 pamokos. Per savaitę – ne daugiau 35 pamokos.

26. Pamokų skaičius didinamas šiose klasėse:

26.1. 1,3,4 klasėse – lietuvių kalbai ir literatūrai;

26.2. 7,8 ir 9,10 klasėse- informacinėms technologijoms;

26.3. 5, 6,7,8,9,10 klasėse – dailei ir technologijoms;

26.4. 9,10 klasėse- fiziniam ugdymui.

27. Centro nustatytas savaitinių pamokų skaičius:

27.1. 1, 4 jungtinėje specialiojoje/lavinamojoje klasėje – 25 pamokos,

27.2. 3 specialiojoje/ lavinamojoje klasėje -25 pamokos,

27.3 6 lavinamojoje klasėje- 20 pamokų,

27.4. 7, 8, 9 lavinamojoje klasėje- 20 pamokų,

27.5. 5,6 specialiojoje klasėje – 29 pamokos,

27.6. 7,8 specialiojoje klasėje – 31 pamoka,

27.7. 9/10 specialiojoje klasėje – 32 pamokos,

27.8. 1-oje socialinių įgūdžių ugdymo klasėje- 30 pamokų.

27.10. 2-oje socialinių įgūdžių ugdymo klasėje- 25 pamokos.

28. Atostogų laikotarpiu mokiniams namų darbai neskiriami. Namų darbų skyrimą atskiros klasės mokiniams joje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje ir su tėvais/globėjais.

29. Po pamokų auklėjamojo darbo metu, atsižvelgiant į dienos režimą gyvenantiems bendrabutyje vaikams pamokų ruošą veda auklėtojas numatytu laiku, vyrauja skaitymo, rašymo ir skaičiavimo įgūdžių lavinimas.

30. Centras pirmadieniais ir penktadieniais organizuoja mažesnę pamokų skaičių nei kitomis savaitės dienomis. Pirmadieniais vyksta klasių vadovų veikla (klasių valandėlės).

31. Klasės dalykų turiniui įgyvendinti per skirtą ugdymo laiką ir pamokų skaičių rengiamas pamokų tvarkaraštis. Jame numatoma klasei skirtų pamokų organizavimo seka per dieną, savaitę. Mokyklos pamokų tvarkaraštis per mokslo metus gali būti pertvarkomas, atsižvelgiant į ugdymo procesui keliamus uždavinius.

32. Mokymosi veiksmingumui didinti pamokų tvarkaraštyje numatomos ne tik pavienės, bet ir dvi iš eilės viena po kitos to paties dalyko organizuojamas pamokos. Nepertraukiamo mokymosi laikas nustatomas vadovaujantis Higienos norma.

33. Vadovaujantis centro mokytojų tarybos posėdžio 2023-08-30 Nr. 3 nutarimu 2023-2024 mokslo metais paskutinės 5 mokslo metų ugdymo dienos pradiniam, pagrindiniam ugdyme ir socialinių įgūdžių ugdymo klasėse skiriamos mokinių pažintinėms ekskursijoms, projektų vykdymui, integruotoms ugdymo veikloms įgyvendinti.

34. Centras sudaro galimybes mokiniams kiekvieną dieną – prieš pamokas ar (ir) tarp pamokų – užsiimti fiziškai aktyvia veikla. Fiziškai aktyvi veikla vyksta kiekvienos pertraukos metu.

35. Centras užtikrina, kad per mokslo metus ugdymo procese būtų organizuojamas Bendruosiuose ugdymo planuose nustatytas pamokų skaičius.

36. Centras gali intensyvinti ugdymo procesą, t. y. nustatytą pamokų skaičių įgyvendinti per mažesnę ugdymo dienų skaičių.

37. Planuojama intensyvinti gamtamokslinio, socialinio ir fizinio ugdymo veiklas vykdant išvykas ir ekskursijas per mokslo metus. Intensyvindamas ugdymo procesą, centras atsižvelgia į Higienos normą.

38. Teikiant mokymosi pagalbą:

38.1. ugdymo procese nuolat stebima mokinio daroma individuali pažanga ir pasiekimai. Mokiniui suteikiama savalaikė mokymosi pagalba, kad mokinys galėtų likviduoti mokymosi spragas, jų negilindamas;

38.2. centras užtikrina ne tik vienkartinės, bet sisteminės mokymosi pagalbos teikimą apimdamas pasiekimų žemėjimo prevenciją, intervenciją sprendžiant iškilusias problemas ir kompensacinių priemonių taikymą, kai suteikiama pagalba ar mokymosi priemonės, kurių mokiniai negali gauti namuose;

39. Priimdamas sprendimus specialiujų ugdymosi poreikių mokinių mokymuisi centras rengia mokinio individualaus ugdymo ir pagalbų teikimo planą, kuriame numatoma kaip mokymosi turinys pritaikomas mokiniui pagal jo mokymosi galias ir mokymosi poreikius, centras nustato plano formą ir turinio struktūrą.

40. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik centre, bet ir kitose aplinkose, sudarant sąlygas mokiniams giliau suprasti supantį pasaulį, autentiškomis sąlygomis išbandyti realius sprendimus:

40.1. tiesiogiai siejant dalyko mokymosi turinį, ugdomas kompetencijas su ne centro mokymosi aplinka. Planuojant mokymąsi kitose aplinkose ne mažiau kaip 1 kartą per mėnesį;

40.2. pritaikant pamokų tvarkaraštį ugdymo procesui organizuoti ne centre, lanksčiai jį keičiant, siekiama užtikrinti, kad mokinių mokymasis ne centre nesutrikdytų įprasto ugdymo proceso.

41. Centre sudarant jungtines klases vadovaujamosi Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ bei 2018 m. liepos 11 d. Nr. 682 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl mokyklų vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo.

42. Centras, planuodamas ugdymo turinio įgyvendinimą ir sudarydamas ugdymo planą, numato, pamokų skaičių mokiniui per mokslo metus. Maksimalus jungtiniam komplektui skiriamų valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 priede nustatyto klasės kontaktinių valandų skaičiaus per mokslo metus.

KETVIRTAS SKIRSNIS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO YPATUMAI 2023–2024 MOKSLO METAIS

43. 2023–2024 mokslo metais 1, 3, 5, 7, 9 klasėse ir I, III socialinių įgūdžių ugdymo klasėse 2022 m. metais įgyvendinamos Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, o 2, 4, 6, 8, 10 klasėse ir II socialinių įgūdžių ugdymo klasėse – 2008 m. Pradinio ir pagrindinio bendrosios programos ir 2011 m. Vidurinio ugdymo bendrosios programos Bendrųjų ugdymo planų 17.1 papunktyje nustatyta tvarka.

44. Centro vadovas ar jo įgaliotas darbuotojas organizuoja pasirengimą įgyvendinti 2022 m. pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas ir koordinuoja jų įgyvendinimą.

45. 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimas grindžiamas viso centro personalo dalyvavimu ir remiasi ciklišku planavimo, įgyvendinimo ir refleksijos principu.

46. Centras užtikrina ugdymo turinio perimamumą ir nuoseklumą tarp 2008 m. Pradinio, pagrindinio bendrųjų programų, 2011 m. Vidurinio ugdymo bendrųjų programų ir 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų, siekdamas, kad mokinių mokymosi procese neliktų mokymosi spragų dėl bendrųjų programų kaitos.

47. Pradėdamas įgyvendinti mokymosi turinį, centras supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su dalykų mokymosi turinio pasikeitimais, informuoja apie mokinių pasiekimų vertinimo kaitą.

48. 2022 m. Pradinio, pagrindinio ugdymo bendrųjų programų dalykų mokymosi turinys pateikiamas, apimant 70 proc. Bendruosiuose ugdymo planuose dalykui numatytų metinių pamokų. Likusias pamokas mokytojas gali užpildyti mokytojo pasirinktu mokymosi turiniu, skirti laiko mokinių žinioms ir gebėjimams įtvirtinti, bendrųjų programų skirtumams likviduoti, integruojamosioms pamokoms ir pan. Centre susitariama dėl mokymosi turinio pasirinkimo principų, įgyvendinimo nuostatų ir derinimo su kitais toje klasėje ar gretimose klasėse dirbančiais mokytojais, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius.

PENKTAS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS GRUPINE MOKYMO SI FORMA NUOTOLINIŲ MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU IR KASDIENIŲ MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

49. Centras, organizuodamas ugdymo procesą kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali jį derinti su nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, nes centro nuostatuose (įstatuose) įteisintas nuotolinio mokymo proceso organizavimas.

50. Planuodamas ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, centras turi turėti tokiam mokymosi būdai pritaikytas mokymo priemones mokymo procesui organizuoti. Visi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu mokytis numatytų klasių mokiniai turi turėti galimybes dalyvauti mokymosi procese.

51. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu 5–8 klasių mokiniai gali mokytis iki 10 procentų ugdymo procesui skiriamo laiko per mokslo metus, o 9–10, I–III socialinių įgūdžių ugdymo metų klasių mokiniai – iki 30 procentų.

52. Centras, planuodamas ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vadovaujasi Mokymo nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“.

53. Mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) turi būti iš anksto informuojami dėl nuotolinio mokymo būdo naudojimo ugdymo procese.

54. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu gali būti organizuojama:

54.1. vieno ar kelių dalykų mokymas, kai dėl objektyvių priežasčių nėra galimybės mokytis kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupine mokymosi forma;

54.2. kitos mokyklos organizuojamos veiklos.

ŠEŠTAS SKIRSNIS

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

55. Pradinio ugdymo programos dalykų turinio įgyvendinimo ypatumai:

55.1. dorinis ugdymas:

55.1.1. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kasmet parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą.

55.1.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pateiktą prašymą;

55.2. socialinis / visuomeninis ir gamtamokslinis ugdymas:

5.2.1. 2 ir 4 klasėse socialiniam ir gamtamoksliniam ugdymui skiriama po pusė pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, iš kurio ne mažiau kaip viena ketvirtoji turi būti skiriama praktinei patyriminei veiklai;

55.2.2. 1 ir 3 klasėse visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai įgyvendinami atsižvelgiant į bendrųjų programų nuostatas, gamtos mokslų pamokas praplečiant tyrinėjimo veikla;

55.3. Fizinis ugdymas:

55.3.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

55.4. Meninis ugdymas:

55.4.1. _centras, atsižvelgdamas į centro bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir galimybes, valandas, skiriamas meniniam (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras): ugdymui 2 ir 4 klasėse 2023–2024 mokslo metais, skiria trims dalykams: dailei ir technologijoms, muzikai ir šokiui, kuris integruojamas į fizinio ugdymo pamokas;

55.4.2. 2 ir 4 klasėse, kai valandos skiriamos dailės ir technologijų dalykui, technologiniam ugdymui rekomenduojama skirti ne mažiau kaip vieną trečiąją dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko;

55.4.3 teatro mokoma taikant jo elementus per įvairių dalykų pamokas ar neformaliojo vaikų švietimo veiklas;

55.5. informacinės technologijos/informatika skaitmeninei mokinių kompetencijai ugdyti per visus dalykus ugdymo procese naudojama integruotai, ugdomas mokinių informacinis mąstymas, mokoma kūrybiško ir atsakingo šiuolaikinių technologijų naudojimo, saugaus ir atsakingo elgesio skaitmeninėje aplinkoje, skaitmeninio turinio kūrimo, įgyvendinama Informatikos bendroji programa;

55.6. Etninės kultūros bendroji programa ir Gyvenimo įgūdžių bendroji programa įgyvendinamos integruojant temas į gamtamokslinį ir technologinį ugdymą ir neformaliojo vaikų švietimo veiklas.

55.7. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, vykdančią pradinio ugdymo programą integruojama į gamtamokslinį ir technologinį ugdymą.

56. Centre sudarant jungtines klases mokiniams, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą, vadovaujamosi Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ (nauja redakcija nuo 2021-12-24).

57. Centras numato pradinio ugdymo dalykų pamokas skirtingo amžiaus mokiniams jungtinėje klasėje organizuoti vienu metu.

58. Mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti jų poreikius atliepiančias neformaliojo vaikų švietimo programas.

59. Ugdymo procese nuolat stebima mokinių mokymosi pažanga ir prireikus suteikiama savalaikė mokymosi pagalba.

VII SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

60. Mokiniui, kuris pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ar antrąją dalį, ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis. Pasibaigus skirtam adaptacijos laikui, centras gali skirti papildomą laiką adaptacijai, jeigu iki tol mokinys ne iki galo adaptuojasi. Adaptacijos laikotarpiu stebima individuali pažanga, mokinių pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami.

61. Klasės dalykų mokymosi turiniui įgyvendinti skiriamas nustatytas minimalus pamokų skaičius, nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 86, 87 punktuose.

62. Mokiniui sudaroma galimybė pasirinkti veiklas, atitinkančias saviraiškos poreikius. Jos įgyvendinamos per neformaliajam vaikų švietimui skirtas valandas.

63. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė 2023–2024 mokslo metais:

63.1. 6, 8, 10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų);

63.2. 5, 7, 9 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų).

64. Socialinė-pilietinė veikla organizuojama:

64.1. pagal centre, atsižvelgiant į mokinių amžių, nustatytus reikalavimus šiai veiklai organizuoti:

64.2. atsižvelgiant į mokyklos pasiūlytas veiklos sritis;

64.3. sudarant sąlygas veiklas atlikti savarankiškai, bendradarbiaujant su įmonėmis, vietos savivaldos institucijomis ir kt.;

64.4. socialinė-pilietinė veikla neįskaitoma į mokinio mokymosi krūvį.

64.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Už socialinės pilietinės veiklos koordinavimą atsakingi klasių vadovai, kurie mokinių atliktas veiklas fiksuoja TAMO dienyne.

65. Mokymosi turinio įgyvendinimo organizavimas:

65.1. mokiniui iki 14 metų vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba parenka mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats;

65.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti centro nustatyta tvarka.

65.3. užsienio kalba:

65.3.1. nesant galimybės mokiniui tęsti pradėtos mokytis užsienio kalbos, pasiūloma pradėti mokytis kitos užsienio kalbos, suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais). Užsienio kalbai mokytis gali būti skiriama papildoma pamoka, panaudojant ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai skirtas pamokas;

65.3.2. jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos mokyklos ar užsienio ir centras negali užtikrinti pradėtos mokytis kalbos tęstinumo, gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus;

65.3.3. iš užsienio atvykę mokiniai gimtosios kalbos gali mokytis kaip antrosios užsienio kalbos, jei centras turi galimybę šios kalbos mokytis;

65.3.4. jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus pageidauja toliau mokytis pradėtos užsienio kalbos, o mokykla neturi tos kalbos mokytojo:

65.4. gamtos mokslai:

65.4.1. centras užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams gebėjimams ugdyti būtų sudaromos sąlygos mokiniams atlikti eksperimentinę veiklą centre. Siekiama, kad eksperimentinei ir praktinei veiklai būtų skiriama ne mažiau nei 30 proc. ugdymo turinio įgyvendinimo laiko. Nesant galimybių atlikti eksperimentinę veiklą centre, sudaromos sąlygos ją atlikti kitoje mokykloje, atvirosios prieigos STEAM centruose;

65.4.2. 7–8 klasėse tęsiamas integruoto gamtos turinio dalyko „Gamtos mokslai“ mokymas;

65.5. technologijos:

65.5.1. mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, atsižvelgiant į centro mokymosi sąlygų ypatumus, centro ugdymo turinio specifiškumą, siūloma rinktis technologinio ugdymo programas: keramikos, dailių, medžio darbų, mitybos ir

konstrukcinių medžiagų. Mokiniai, mokydamiesi pagal centro parengtas, centro vadovo patvirtintas technologinio ugdymo programas, įgis pasiekimus, numatytus pagrindinio ugdymo technologijų bendrojoje programoje;

65.6. meninis ugdymas:

65.6.1. meninio ugdymo dalykų grupei priskiriami: muzikos, dailės, teatro ir šokio dalykai;

65.6.2. mokiniai besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programą, privalomai mokosi dailės ir muzikos dalykų;

65.7. fizinis ugdymas:

65.7.1. centras organizuoja ugdymą specialiajai medicininei fizinio pajėgumo grupei: mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą, jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

65.7.2. mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai nedalyvaujantiems pamokoje dėl ligos, siūlomos kitokios veiklos (pvz., stalo žaidimai, šaškės, šachmatai, siūlomi užsiėmimai bibliotekoje, konsultacijos, socialinė veikla ir pan.). Mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl mokymosi pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo sporto programas, taip pat gali būti pasiūlytos panašios veiklos.

65.8. Pagrindinio ugdymo programoje etninės kultūrinės veiklos įgyvendinamos vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, vidurinio ugdymo programoje – vadovaujantis Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“. Etninės kultūros bendroji programa integruojama į lietuvių kalbos pamokas.

65.9. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, vykdant pagrindinio ugdymo programą 6, 8, 10 klasėse integruojama į technologijų pamokas.

65.10. Gyvenimo įgūdžių bendroji programa 5, 7, 9 klasėse integruojama į socialinio pedagogo veiklas.

66. Be privalomų mokytis dalykų, mokinys gali pasirinkti mokytis įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas, atitinkančias mokinių saviraiškos poreikius. Šios veiklos įgyvendinamos per neformaliajam vaikų švietimui skirtas valandas (neformaliojo ugdymo valandos / pamokos trukmė – 45 min.). Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujančius mokinius centras pažymi Mokinių registre. Minimalus programoje dalyvaujančių mokinių skaičius-7.

67. Į ugdymo turinį integruojamos nacionalinio saugumo (istorija, pilietiškumo pagrindai, informacinio raštingumo (informacinės technologijos), verslumo (klasių vadovų planai), finansinio raštingumo (klasių vadovų ir socialinio pedagogo, matematikos dalyko planai), antikorupcinio ugdymo (klasių vadovų planai) programos.

III SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIAI UGDYMO ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

68. Centras, rengdamas ir įgyvendindamas centro ugdymo planą, turi užtikrinti visų mokinių įtrauktį į švietimą, šalinti kliūtis, dėl kurių mokinys patiria dalyvavimo švietime ir ugdymosi sunkumų, ir teikti būtiną švietimo pagalbą.

69. Ugdymo procese vadovaujamosi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

70. Centras, formuodamas centro, klasės, mokinio ugdymo turinį ir organizuodamas bei įgyvendindamas ugdymo procesą, vadovujasi bendrosiomis programomis ir šio skyriaus nuostatomis (jei šiame skyriuje neregamentuojama, centras vadovujasi kitomis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis, reglamentuojančiomis ugdymo programų įgyvendinimą) bei atsižvelgia į:

70.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;

70.2. formaliojo švietimo programą;

70.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

70.4. švietimo pagalbos specialistų, centro vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas.

71. Pradinio ugdymo individualizuotos ir pagrindinio ugdymo individualizuotos programos bei socialinių įgūdžių ugdymo programos įgyvendinimas reglamentuojamas Bendrųjų ugdymo planų 8 priede:

71.1. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 78 punktu arba ugdymą organizuojant pagal veiklos sritis.

71.2. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo, ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 89, 87 punktais.

71.3. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio ir žymaus intelekto sutrikimo, ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 8 priedo 11 punktu ugdymą organizuojant pagal veiklos sritis.

71.4. Mokiniui, kuris mokosi pagal socialinių įgūdžių ugdymo individualizuotą programą ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 8 priedo 17 punktu.

72. Centras kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ugdymo procese ir kitų specialistų teikiamą pagalbą, didinančią ugdymo veiksmingumą, ir:

72.1. kuriam rengti bei įgyvendinimui koordinuoti paskiria koordinuojantį asmenį, kuris kartu su mokytojais ir švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, vaiku, su jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato ugdymo ir pagalbos tikslus;

72.2. kuriam įgyvendinti sudaro individualius tvarkaraščius, derančius su klase, kurioje mokinys mokosi ir užtikrinantys, kad mokinys gaus ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kokią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui pedagoginė psichologinė ar švietimo pagalbos tarnyba;

73. Centras, rengdamas individualų ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasis Bendrųjų ugdymo planų nurodytu pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi, gali:

73.1. pradinio ugdymo programoje koreguoja iki 20 procentų, o pagrindinio ugdymo programoje iki 30 procentų dalykų programoms įgyvendinti skiriamų metinių pamokų skaičiaus (nemažindamas nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę);

73.2. planuoja specialiąsias pamokas ir (ar) didina pamokų, skirtų ugdymo sričiai / dalykų grupei, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui, skaičių, siekdamas plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius, daugiau dėmesio skirti bendrosioms kompetencijoms ugdyti, taip pat meniniam, technologiniam, sveikatos ugdymui.

73.3. keičia specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių;

73.4. moko tik vienos užsienio kalbos – mokių, turinčių klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatiksintų intelekto), bendrųjų mokymosi sutrikimų, turinčių kochlearinius implantus;

73.5. nemoko užsienio kalbų turinčiojo kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto, bendrieji mokymosi sutrikimai, klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą).

73.5.1. individualioms ir grupinėms pratyboms 1–4 klasėse skiriama ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus;

73.5.2. žymių ar labai žymių kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turinčiam mokiniui, bendraujančiam alternatyvios komunikacijos būdu, 1–4 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos ugdymas integruojamas į komunikacinės, pažintinės veiklos ir į lietuvių kalbos pamokas, pratybas. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;

73.5.3. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse skiriamos ne mažiau kaip 74 pamokos per metus, 9–10 klasėse – ne mažiau kaip 18 pamokų per metus mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti, socialinių įgūdžių ugdymo klasėse-iki 74 pamokų per metus;

73.5.4. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų per metus;

73.6. judesio ir padėties sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 78, 86 punktais. Ugdymo plane pamokos skiriamos gydomajai kūno kultūrai, sensomotorikai lavinti, naudojimosi kompiuteriu įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti:

73.6.1. mokiniui 1–4 klasėse:

73.6.1.1. gydomajam fiziniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 140 pamokų per dvejus mokslo metus;

73.6.1.2. sergančiam cerebriniu paralyžiumi (vidutinio, labai žybaus laipsnio) ar turinčiam sunkių ar labai sunkių judesio ir padėties sutrikimų, individualioms gydomojo fizinio ugdymo pratyboms skiriama ne mažiau kaip 70 pamokų per metus;

73.6.1.3. gydomojo fizinio ugdymo ar pratybų pamokos, organizuojamos grupėse, ne didesnėse kaip 10 mokinių;

73.6.2. mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi ar turinčiam judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), 5–10 klasėse individualioms gydomosios kūno kultūros pratyboms skiriamos ne mažiau kaip 37 pamokos per metus;

73.6.3. sveikatos ugdymo pratyboms socialinių įgūdžių ugdymo klasėse skiriama iki 74 pamokų per metus mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi, turinčiam judesio ir padėties sutrikimų;

73.6.4. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, 5–10 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos integruojamos į visus mokomuosius dalykus. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti;

73.7. įvairiapusių raidos sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 78, 86, 87 punktais:

73.7.1. individualiame ugdymo plane numatomi elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos. Periodiškai (ne rečiau kaip kartą per mėnesį) arba užfiksavus mokinio pažangą ar nustačius, kad ugdymo procese pažanga nedaroma, peržiūrimas ir koreguojamas individualus pagalbos vaikui planas;

73.7.2. mokinys turi pritaikytą mokiniui nuolatinę mokymosi vietą, prirėikus naudojant sienes / širmas, skirtas dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti. Įrengta kiek įmanoma labiau nuo triukšmo izoliuota erdvė klasėje ar už klasės ribų, kurioje įvairiapusių raidos

sutrikimų turinčiam mokiniui sudaromos galimybės pertraukai veiklos metu ar esant emocinio nestabilumo būklei;

73.7.3. rengiant individualų ugdymo planą, mokytojai bendradarbiauja su švietimo pagalbos specialistais, gauna nuolatinę pagalbą ir paramą taiko elgesio vertinimo priemones netinkamo elgesio priežastims nustatyti bei reikalingų įgūdžių ugdymo strategijoms parinkti;

73.7.4. siekiant atsižvelgti į individualius mokinio gebėjimus ir raidos specifiką, numato mokymo medžiagos pateikimo būdus (vaizdiniu, garsiniu ir kt.) ir įtraukia mokinių į veiklas pagal jo pomėgius, naudoja vizualines užuominas ugdymo procese ir jo mokymosi vietoje, pasirenka individualiame ugdymo plane numatytą mokymosi pasiekimų vertinimo ir individualios pažangos stebėjimo formą;

73.7.5. sudarant tvarkaraščius individualiam ugdymo planui įgyvendinti, užtikrinamos sąlygos ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, jų metu pagal galimybes panaudojant specialias priemones (minkštastuosius, balansavimo, supimosi priemones ir kt.);

73.7.6. taikomi vizualinio struktūravimo metodai ir priemonės pamokų ir pertraukų metu (struktūruoti erdves, veiklas, pamokas, pertraukas, užduotis, naudoti vaizdinę dienotvarkę, pasirinkimų lenteles ir kt.) bei teikiama kita vizualinė pagalba (pvz., naudoti atgalinius laikmačius).

74. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

75. Mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą ugdymosi programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys, ko sieks ir mokysis mokinsys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi.

76. Planuodamas ugdymo turinį pedagogas planuoja mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą, jį sieja su ugdymo tikslais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį bei gebėjimus.

77. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais. Kiekvieno dalyko mokytojas taiko individualią vertinimo sistemą.

78. Mokinių daromą pažangą ar ugdymo(-si) sunkumus mokytojas reguliariai aptaria su pačiais moksleiviais ir jų tėvais individualių susitikimų metu pagal poreikį, vaiko gerovės komisijoje, bet ne rečiau, kaip kartą per pusmetį.

79. Apie atsiradusius ugdymosi sunkumus informuojami centro švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl ugdymosi pagalbos suteikimo. Centras skatina sisteminę mokymosi pagalbą.

80. Mokiniams, besimokantiems pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Pradinių klasių mokinių pasiekimų vertinimas vykdomas vadovaujantis mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu centro direktoriaus 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V – 8.

81. 5-10 klasėse mokinių pasiekimai vertinami taikant 10 balų vertinimo sistemą, vadovaujantis mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu centro direktoriaus 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V – 8. Dorinio ugdymo (tikybos, etikos), žmogaus saugos ir dailės pamokose mokinių pažanga vertinama įrašu „įsk“. Mokytojai taiko individualias pačių sukurtas, mokiniams pritaikytas vertinimo sistemas.

82. 5-10 lavinamųjų ir socialinių įgūdžių ugdymo klasių mokinių pažanga ir ugdymosi pasiekimai pažymiais nevertinami, įrašoma „įsk“, „neįsk“. Jiems taikomas paskatinamasis vertinimo

metodas. Mokinio pasiekimai aptariami išplėstiniame Vaiko gerovės komisijos posėdyje ir fiksuojami Pagalbų teikimo plane ir individualaus ugdymo(si) programoje.

83. Moksleiviui, pagal gydytojo pažymą atleistam nuo fizinio ugdymo pamokų, pusmečių ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „at!“.

84. Mokiniais, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, t. y. penktų klasių mokiniams, skiriamas 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis.

85. Apie mokinių mokymosi pasiekimus, informuojami mokinių tėvai ir globėjai vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir centro nustatytu tvarkos aprašu.

86. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo pasiekimus, mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus.

87. Centro mokytojai diegia individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą, patys kuria stebėjimo įrankius ir veiksmingai juos taiko, atsižvelgdami į mokinių galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus.

TREČIASIS SKIRSNIS **ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI, TURINČIAM SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI** **POREIKIŲ, TEIKIMAS**

88. Švietimo pagalbą mokiniui užtikrina centras.

89. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas mokiniui turi būti numatyti mokinio individualiame pagalbos plane.

90. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228, patvirtintu „Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu“ bei Lietuvos respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 3 d. Nr. V-1130 įsakymu „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymo Nr. V-1229 „Dėl specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo ugdymo proceso metu.

91. Specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“. Mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal galimybę specialiąją pagalbą teikia auklėtojo ar mokytojo padėjėjas. Atsižvelgiama į kiekvienos klasės mokinių gebėjimus. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui.

92. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai, bendradarbiaudami su mokytojais, padeda įveikti mokiniui kylančius mokymosi sunkumus, šalina jų priežastis, stebi ugdymo procese mokinius, teikia konsultacinę pagalbą ir įgalina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kitus, teikiančius paslaugas ir pagalbą, padėti mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.

93. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar nuolat ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes. Siekiant įtrauktis į ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai.

94. Švietimo pagalbos teikimo formos parenkamos mokiniui individualiai, jos gali būti specialiosios pamokos, pratybos, konsultacijos, pagalba ugdymosi veiklose, savirūpos procese ir kt.:

94.1. specialioji pamoka, skirta mokymosi sunkumams ar sutrikimams, kylantiems dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, įveikti;

94.2. specialiosios pratybos, skirtos švietimo veiksmingumui didinti, įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti, kurios gali būti vykdomos individualiai ar grupėmis (2–8 mokiniai);

94.3. sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos (specialiosios kalbos) lavinimo individualios ir grupinės pratybos (1 pamoka per savaitę) vedamos po pamokų. Mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti:

94.3.1. sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos (specialiųjų kalbos) lavinimo pratybų apskaita vedama TAMO dienyne. Mokslo metų pabaigoje pateikiama logopedo darbo ataskaita.

94.4. kiekvienam mokiniui, sergančiam cerebraliu paralyžiumi, individualioms gydomojo fizinio ugdymo (1-4 klasės), gydomosios kūno kultūros specialiosioms pratyboms (5-10 klasės) ar sveikatos ugdymo pratyboms (SIU klasės) skiriama po 2 pamokas per savaitę. Pratybos vedamos po pamokų. Jas veda kineziterapeutas.

94.5. specialioji veikla- sensorinis ugdymas bei komunikacinių gebėjimų ugdymas lavinamųjų klasių mokiniams vykdomas veiklų metu.

95. Psichologas, socialinis pedagogas, logopedas dirba vadovaudamiesi pareiginiiais nuostatais, patvirtintais direktoriaus 2019-12-02 įsakymu Nr. V-12, 2017-05-15 įsakymu Nr. V-11 bei psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašais,

96. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas dirba vadovaudamasis pareiginiiais nuostatais, patvirtintais direktoriaus 2014-10-01 įsakymu Nr. V-89 ir sveikatos priežiūros centre tvarkos aprašu, patvirtintu direktoriaus

KETVIRTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

97. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

98. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal dalykų bendrąsias programas arba jas integruojant į kitų dalykų turinį.

99. Mokiniui, kuris mokosi namie:

99.1. Mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo individualizuotas programas, skiriamos 6 pamokos per savaitę:

99.2. mokiniui, turinčiam nežymų intelekto, judesio ir padėties sutrikimus kuris mokosi namie pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą skiriama 12 pamokų per savaitę (3 priedas), iš jų ne mažiau kaip 35 pamokas per mokslo metus skiriama specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti. 9 klasės mokiniui skiriama 1 užsienio kalbos pamoka – anglų kalba;

100. Pamokos, skirtos mokymui namuose, paskirstomos dalykams, kuriuos mokinytis mokysis, atsižvelgiant į jo sveikatą ir išlaikant savaitę skirtų pamokų skaičių.

101. Dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis centre specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymo namuose ugdymo turinys formuojamas parenkant ugdymo sritis, pritaikant dalykų programas pagal šių mokinių gebėjimus, ugdymo(si) poreikius ir atsižvelgiant į gydytojų, vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos, rekomendacijas. Mokiniui, mokomam namuose, centras parengia mokinio individualų ugdymo planą

mokymosi namie laikotarpiui, numato mokymosi intensyvumą, laiką ir suderina su mokinio tėvais, globėjais.

V SKYRIUS
PRADINIO, PAGRINDINIO IR SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO
ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTRAMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS
ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI,
LAIKOTARPIU AR ESANT APLINKYBĖMS CENTRE DĖL KURIŲ UGDYMO
PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO
ORGANIZAVIMO BŪDU

102. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo organizavimas karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (mokykla yra dalykų brandos egzaminų centras, vyksta remonto darbai mokykloje ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas):

102. 1. Ekstremali temperatūra centro ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:

102.1.1. minus 20 °C ar žemesnė – 1–4 ir 5 klasių mokiniams;

102. 1.2. minus 25 °C ar žemesnė – 6–10, SIU klasių mokiniams;

102.1.3. 30 °C ar aukštesnė – 1–10, SIU klasių mokiniams.

102.2. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms centre, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti ugdymo organizavimo sprendimus:

102. 2.1. mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

102.2.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių centro aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt., ugdymo procesas centro vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, centro vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su centro– savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

102.2.3. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo proceso ar jo dalies grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Centro vadovas sprendimą ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu prima Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

102.3. Valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovo sprendimu ugdymo procesą ar jo dalį organizuojant nuotoliniu mokymo būdu, centras:

100.3.1. priima sprendimus ugdymo procesui nuotoliniu mokymo būdu organizuoti, atsižvelgdama į centro ugdymo plane numatytas gaires nuotoliniam mokymo procesui organizuoti, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas;

102.3.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d.

įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

102.3.3. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje, jeigu mokykloje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo proceso organizuoti mokykloje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

102.3.4. susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

102.3.6. pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu.

102.3.7. pritaiko pamokos struktūrą, ugdymui, atsižvelgdama į mokinių amžių, dalyko programos ir ugdymo programos ypatumus;

102.3.8. susitaria dėl mokymosi pagalbos mokiniui teikimo būdų ir savalaikiškumo, dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose toje pačioje klasėje, apimties, pobūdžio, dėl mokymosi krūvių stebėsenos ir jų koregavimo, grįžtamosios informacijos teikimo, dėl mokinio darbotvarkės nustatymo, atsižvelgdama į mokinių amžių;

102.3.9. numato mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo būdus;

102.3.10. paskiria asmenį (-is), kuris (-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas centre negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama centro tinklalapyje;

102.3.11. numato planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms sklandžiai grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo;

102.3.12. numato, kaip, esant poreikiui, dalį – ugdymo proceso organizuoti nuotoliniu mokymo būdu ir dalį grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

103. Minimalus laikas pradinio ugdymo individualizuotoms programoms įgyvendinti organizuojant ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu vykdomas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75 punktu (nežymus intelekto sutrikimas) ir 6 priedo 6 punktu (vidutinis ir žymus intelekto sutrikimas). Minimalus laikas, numatytas ugdymo programoms įgyvendinti, esant ypatingoms aplinkybėms negali būti mažinamas.

104. Minimalus laikas pagrindinio ir vidurinio ugdymo (socialinių įgūdžių ugdymo) individualizuotoms programoms įgyvendinti organizuojant ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu vykdomas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 109 (nežymus intelekto sutrikimas) ir 6 priedo 9 punktą (vidutinis, žymus ir labai žymus intelekto sutrikimas). Minimalus laikas, numatytas ugdymo programoms įgyvendinti, esant ypatingoms aplinkybėms negali būti mažinamas.

105. Minimalus laikas vidurinio ugdymo (socialinių įgūdžių ugdymo) individualizuotoms programoms įgyvendinti organizuojant ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu vykdomas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 6 priedo 15 punktu. Ugdymo turinys atsižvelgiant į mokinio galias yra diferencijuojamas. Minimalus laikas, numatytas ugdymo programoms įgyvendinti, esant ypatingoms aplinkybėms negali būti mažinamas.

106. Centro vadovas iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių gyvybei ir sveikatai ar paskelbus ekstremalią padėtį priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo ar sustabdymo. Apie priimtus sprendimus centro vadovas informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.

VI SKYRIUS

UŽSIENIEČIŲ, TURINČIŲ TEISĘ NUOLAT AR LAIKINAI GYVENTI LIETUVOS RESPUBLIKOJE, IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, ATVYKUSIŲ AR GRĮŽUSIŲ GYVENTI IR DIRBTI LIETUVOS RESPUBLIKOJE, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

107. Centras, priimdamas mokytiis pagal pradinio, pagrindinio ar socialinių įgūdžių ugdymo programą užsieniečius, turinčius teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – užsieniečiai), Lietuvos Respublikos piliečius, atvykusius ar grįžusius gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje (toliau – grįžę ar atvykę Lietuvos piliečiai), vadovaujasi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir 2023–2024 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais (toliau – Bendrieji ugdymo planai).

108. Siekiant, kad užsieniečiai, grįžę ar atvykę Lietuvos piliečiai įgytų pakankamų lietuvių kalbos gebėjimų ir kompetencijų, būtinų mokytiis Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose ir sėkmingai kalbinei ir kultūrinei integracijai, mokykla užtikrina lietuvių kalbos mokymąsi:

109. Mokiniui, atvykus į centrą, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) aptariamas preliminarus mokinio adaptacijos laikotarpis ir sudaromas individualus ugdymosi planas, kuriame numatoma:

109.1. lietuvių kalbos mokymosi tikslai, mokymosi būdai, intensyvumas, papildomų konsultacijų forma;

109.2. bendrojo ugdymo dalykų mokymosi perspektyvos, galimas pamokų, skirtų tam tikrų dalykų mokymuisi, laikinas perskirstymas arba laikinas tam tikrų dalykų mokymosi sustabdymas tam, kad būtų skiriama daugiau laiko lietuvių kalbos mokymuisi;

109.3. pasiekimų vertinimo dažnumas, grįžtamojo ryšio teikimo formos, mokymosi pagalbos galimybės;

109.4. dalyvavimas neformaliojo vaikų švietimo veiklose.

110. Siekiant veiksmingo lietuvių kalbos mokymosi:

110.1. 1–10 klasių mokiniai mokomi lietuvių kalbos ir literatūros dalyko kartu su bendrąklasiais taikant panardinimo metodą ir pastoliavimo praktiką, padedančią mokiniui įveikti kliūtis mokymosi procese. Vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 1 priedo 1.2.4 papunkčiu mokiniui skirtos papildomos lėšos naudojamos tikslinių individualių ar grupinių konsultacijų organizavimui;

111. Mokant užsieniečius, grįžusius ar atvykusius Lietuvos piliečius lietuvių kalbos bendrosios paskirties klasėse taikoma komunikacinė kalbos mokymo prieiga.

112. Mokantis bendrojo ugdymo dalykų mokymas individualizuojamas ir diferencijuojamas, atsižvelgiant į ankstesnę dalyko mokymosi patirtį ir kalbos mokėjimo lygį. Užtikrinama, kad nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas nesudarytų prielaidų atsirasti dalyko mokymosi spragoms.

113. Mokinio mokymosi pažanga vertinama formuojamuoju būdu. Pasibaigus adaptaciniam laikotarpiui, nustatomas mokinio kalbinės kompetencijos lygmuo, įvertinimas jo pasirengimas toliau mokytiis su bendraamžiais mokinio amžių atitinkančioje klasėje arba identifikavus didesnius mokymosi skirtumus, mokiniui gali būti siūloma mokytiis metais žemesnėje klasėje. Antraisiais metais, o jei reikia ir ilgiau, mokiniui sudaromos sąlygos toliau plėtoti lietuvių kalbos gebėjimus laikinojoje grupėje arba individualiai.

114. Užsieniečių, grįžusių ar atvykusių Lietuvos piliečių lietuvių kalbos mokymas organizuojamas palankiausiu būdu, atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus ir kalbinės

kompetencijos lygi, stebint jų pažangą, reaguojant į kylančius iššūkius ir nedelsiant priimant reikiamus sprendimus.

PATVIRTINTA
Gelgaudiškio „Šaltinio“
ugdymo centro direktoriaus
2023 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. V-23

2023-2024 MOKSLO METŲ PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-674 bei Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. V-1269 įsakymu „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.

2. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis aktualios redakcijos Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba, ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaiktą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr.1836, steigėjo, kitų teisės aktų nustatyta ir šiuo planu.

3. Įstaiga savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vaiko teisių konvencija, Švietimo, Vietos savivaldos ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais ir kitais norminiais dokumentais. Centro priešmokyklinio ugdymo veiklą koordinuoja Šakių rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyrius.

II. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Priešmokyklinio ugdymo tikslas – padėti mokiniams ugdytis asmenines savybes, įgyti socialinių įgūdžių ir pasiręgti mokytis pagal pradinio ugdymo programą.

5. Priešmokyklinio ugdymo tikslui pasiekti būtina įgyvendinti šiuos uždavinius:

5.1. atpažinti kiekvieno vaiko ugdymo poreikius, kylančius iš asmenybės raidos tarpsnio, individualių raidos ypatumų, prigimtinių gebėjimų visumos ir sociokultūrinės aplinkos;

5.2. į vaiką ir jo vertybių ugdymą orientuotame, integraliame ugdymo procese tikslingai taikyti vaiko ir mokytojo sąveika grindžiamus mokymo(si) metodus, priemones;

5.3. organizuoti ugdymą derinant kryptingą mokytojo ir spontanišką vaiko veiklą, taikant patirtinio mokymo(si) metodus (projektus, tyrinėjimus, eksperimentavimą, pažintines išvykas, diskusijas ir kt.), pripažįstant žaidimą ir kasdienį vaiko gyvenimą grupėje kaip neatsiejamą ugdymo dalį;

5.4. sukurti 5–6 m. amžiaus vaikų ugdymui pritaiktą ir mokymąsi stimuliuojančią aplinką;

5.5. siekiant užtikrinti kiekvieno vaiko mokymosi sėkmę, sudaryti galimybę vaikams skirtingais būdais pademonstruoti pasiekimus bei daromą pažangą ir juos sistemingai fiksuoti, dokumentuoti, analizuoti, vertinti ir aptarti su tėvais (globėjais) ir kitais su vaiko ugdymu susijusiais asmenimis;

5.6. kurti ir plėtoti pasitikėjimu ir pagarba, aktyvia partneryste grindžiamą tikslingą bendradarbiavimą su tėvais (globėjais), švietimo pagalbos specialistais, pradinio ugdymo mokytojais ir kitais švietimo paslaugų teikėjais.

6. Programa įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

6.1. žaismės – ugdymas siejamas su žaidimu, žaislingais metodais įvairinant ugdomąją veiklą, mokymo(si) turinį, vertybių ugdymą; siekiama vaiko aktyvaus dalyvavimo, rodomos

iniciatyvos, atskleidžiant vaikystės fenomeną, vaiko kultūrą, kartu skatinant žaisti vaizduote, kalba, kūnu, pojūčiais;

6.2. sąveikos – ugdymas grindžiamas visų šio proceso dalyvių (vaiko, tėvų (globėjų), mokytojų ir kitų asmenų, dalyvaujančių vykdant priešmokyklinio ugdymo programą, sąveika;

6.3. įtrauktis – siekiama tenkinti vaikų grupės ir (arba) konkretaus vaiko individualius poreikius, tikslingai parenkant priemones ir (arba) mokymo(si) metodus, individualizuojant mokymo(si) turinį ir teikiant mokymosi paramą;

6.4. socialinio kultūrinio kryptingumo – ugdymas grindžiamas žmogiškosiomis, tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, orientuotas į vaiko gyvenimui reikalingų socialinių kultūrinių kompetencijų plėtojimą, toleranciją ir daugiakultūriškumą;

6.5. integralumo – siekiama vientiso fizinės, emocinės, socialinės ir pažinimo sričių plėtojimo, vadovaujantis visuminiu požiūriu į vaiką ir integraliu kompetencijų ugdymu;

6.6. kontekstualumo – mokymo(si) turinys glaudžiai siejamas su artimiausia vaiko aplinka, socialiniais kultūriniais jos pokyčiais, siekiama, kad ugdymo patirtys vaikui būtų prasmingos, aktualios ir įdomios.

III. UGDYMO PLANO ĮGYVENDINIMAS IR ORGANIZAVIMAS

7. Ugdymo plano projektą centras suderina su Centro taryba, steigėju, savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

8. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas per 2 savaites nuo mokslo metų pradžios parengia grupės ugdomosios veiklos planą pagal patvirtintą modelį. Ugdymo planą tvirtina centro direktorius.

9. Sudarydamas ir įgyvendindamas ugdymo planą centras vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93.

10. Priešmokyklinis ugdymas teikiamas vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai. Priešmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas anksčiau tėvų prašymu ir jei tokį ugdymą rekomenduoja pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų ir mokyklų psichologai (toliau vadinama specialistai) teisės aktų nustatyta tvarka įvertinę vaiko brandą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą.

11. Priešmokyklinio ugdymo trukmė – 1 metai.

12. Ugdymas prasideda 2023 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2024 m. birželio 28 d.

13. Centro mišri ikimokyklinio/priešmokyklinio ugdymo grupė dirba penkias dienas per savaitę.

14. Programos įgyvendinimo minimali trukmė – 640 valandų;

15. 2023 m. rugsėjo 1 d. sukomplektuota 1 mišri ikimokyklinio/priešmokyklinio ugdymo grupė. Joje ugdomi 6 ugdytiniai.

16. Visi ugdytiniai yra su dideliais specialiaisiais poreikiais.

17. Vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programą pritaiko grupėje dirbantis priešmokyklinio ugdymo mokytojas (-ai) kartu su centro Vaiko gerovės komisija, sudaryta vadovaujantis Mokyklos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir tėvais (globėjais), vadovaudamiesi mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

18. Priešmokyklinio amžiaus mokinių pasiekimų vertinimai pateikiami aprašomuoju būdu – trumpais komentarais, nusakančiais, kokios yra mokinio stiprybės, kas jau pasiekta, ką reikia

tobulinti; informacija apie mokinio pasiekimus kaupiama ir fiksuojama mokinio pasiekimų apraše, aplanke ar skaitmeninėse laikmenose.

19. Įgyvendinant Programą ugdomos šios kompetencijos: komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė ir socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Visos kompetencijos yra vienodai svarbios ir ugdomos integraliai visose ugdymosi srityse ir visose veiklose. Programoje išskirtos 6 ugdymosi sritys: gamtamokslinis ugdymas, kalbinis ugdymas, matematinis ugdymas, meninis ugdymas, visuomeninis ugdymas, sveikatos ir fizinis ugdymas. Visos ugdymosi sritys yra lygiavertės ir ugdomos integraliai su kompetencijomis.

20. Dirba vienas priešmokyklinio ugdymo mokytojas ir mokytojo padėjėjas.

21. Vaikui priešmokyklinės ugdymo grupės lankymas yra privalomas.

22. Ugdymo sutartis su tėvais sudaroma įteisinant susitarimus dėl priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo sąlygų ir pagalbos.

23. Ugdomoji veikla vykdoma nuo 8.30 val. iki 12.30 val. pagal dienos režimą.

Maitinimas:

Pusryčiai	8.00 - 8.30 val.
pietūs	12.30 - 13.00 val.
poilsio organizavimas	13.00 - 15.00 val.
pavakariai	15.30 - 15.45 val.
žaidybinė veikla	15.00 - 18.00 val.

24. Ugdymo tikslai ir turinio individualizavimas vykdomas pagal vaiko poreikius, įstaigos ypatumus.

IV. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO MOKYTOJŲ IR TĖVŲ (GLOBĖJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

25. Priešmokyklinio ugdymo mokytojo ir tėvų (globėjų) bendradarbiavimas grindžiamas tarpusavio pasitikėjimu ir konfidencialumu, aktyvia partneryste ir atsakomybe, pagarba vienas kito poreikiams bei interesams.

26. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas susipažįsta su vaiko ugdymo tradicijomis šeimoje, jo sociokultūrine aplinka, vertina tėvų (globėjų), kitų vaiko artimųjų vaidmenį ugdant vaiką, aptaria lūkesčius.

27. Tėvai (globėjai) informuojami apie vaiko ugdymo ir ugdymosi ypatumus ir sąlygas, apie pasiekimus, kurie užtikrintų sėkmingą vaiko mokymąsi pagal pradinio ugdymo programą.

28. Tėvai (globėjai) skatinami aktyviai dalyvauti ugdymo procese, priimdami su vaiko ugdymu bei ugdymusi susijusius sprendimus, ir tokiu būdu dalindamiesi atsakomybe už vaiko ugdymo kokybę.

29. Su tėvais (globėjais) sistemingai aptariama: individualūs vaiko ugdymosi poreikiai ir galimybės, pasiekimų bei pažangos vertinimo metodai, informacija apie vaiko ugdymosi pasiekimus ir daromą pažangą.

30. Prireikus priešmokyklinio ugdymo mokytojas tėvams (globėjams) rekomenduoja konsultuotis su švietimo pagalbos specialistais (logopedu, specialiuoju pedagogu, psichologu, socialiniu pedagogu ir kt.).

V. VAIKŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

31. Pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo mokytojas vadovaudamasis Programa.

32. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas per 4 savaites nuo Programos pradžios atlieka vaikų pirminį pasiekimų vertinimą ir aptaria jį su tėvais (globėjais);

33. Vaikų pažanga vertinama nuolat, vertinimą siejant su mokymo(si) tikslais, atsižvelgiant į individualią mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus. Vertinimo metodus mokytojas derina tarp savęs, aptaria su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

34. Pasiekimai fiksuojami Priešmokyklinės grupės vaiko pasiekimų apraše, aplanke, skaitmeninėse laikmenose ar kt.

35. Vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu mokytojas vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus;

36. Įgyvendinęs Programą, priešmokyklinio ugdymo mokytojas atlieka vaikų galutinį pasiekimų vertinimą, aptaria jį su tėvais (globėjais) ir parengia rekomendaciją (pagal priešmokyklinio ugdymo pedagogo (ų) rekomendacijos formą) pradinių klasių mokytojui.

**2023-2024 MOKSLO METŲ MOKINIŲ, TURINČIŲ NEŽYMŲ INTELEKTO
SUTRIKIMĄ, UGDYMO PLANAS**

Dalykas / Klasė	1, 4	3	5/6	7/8	9/10
Dorinis ugdymas	1	1	1	1	1
Lietuvių kalba ir literatūra	9	9	5	5	5
Užsienio kalba			1	1	1
Matematika	5	5	4	4	4
Informacinės technologijos			1	2	2
Gamtos mokslai/pasaulio pažinimas	2	2			
Gamta ir žmogus			2		
Biologija				2	2
Istorija			2	2	2
Pilietiškumo pagrindai					1
Geografija			2	2	2
Ekonomika ir verslumas					1
Dailė	2	1	2	2	2
Muzika	1	2	1	1	1
Technologijos	2	2	2/3	3/3	2/2
Fizinis ugdymas	3	3	3	3	3
Iš viso:	25	25	29	31	31
Neformalus švietimas	2	2	2	2	2

**2023-2024 MOKSLO METŲ MOKINIŲ, TURINČIŲ VIDUTINĮ IR ŽYMŲ INTELEKTO
 SUTRIKIMĄ IR SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO KLASIŲ , UGDYMO PLANAS**

Dalykas / Klasė	6 lavinamoji klasė	7,8,9 lavinamoji klasė	SIU 1	SIU 2
Dorinis ugdymas (etika/tikyba)	1	1	1	1
Komunikacinė veikla	4	4	3	3
Užsienio kalba			1	
Pažintinė veikla	3	3	2	3
Orientacinė veikla	3	3	1	3
Meninė veikla dailė/muzika	2/1	2/1	2/1	2/1
Fizinė veikla	3	3	3	3
Informacinės technologijos			1	
Socialinio, technologinio (darbinio) ugdymo veikla - mityba			4	2
Socialinio, technologinio (darbinio) ugdymo veikla - namų aplinkos tvarkymas			4	2
Socialinio, technologinio (darbinio) ugdymo veikla – tekstilė, dailieji darbai			4	
Socialinio, technologinio (darbinio) ugdymo veikla- konstrukcinės medžiagos (medžio darbai)			3	
Specialioji veikla komunikaciniams gebėjimams ugdyti	1	1		2
Specialioji veikla-sensorinis ugdymas	2	2		3
Mokinio pamokų skaičius	20	20	30	25
Neformalus švietimas	2	2	2	2

3 priedas
 PATVIRTINTA
 Gelgaudiškio „Šaltinio“
 ugdymo centro direktoriaus
 2023 m. spalio 5 d. Nr. V-23

**2023-2024 MOKSLO METŲ SERGANČIŲ MOKYKLINIO AMŽIAUS MOKINIŲ,
 TURINČIŲ VIDUTINĮ IR ŽYMŲ INTELEKTO SUTRIKIMĄ, MOKYMO NAMUOSE
 UGDYMO PLANAS**

Veikla / Valandų skaičius per savaitę	2 klasė	6 klasė	9 klasė
Komunikacinė veikla	2	2	
Pažintinė veikla	1	1	
Specialioji veikla/sensorinis ugdymas	1	1	
Gydomoji kūno kultūra	2	2	
Lietuvių kalba			3
Užsienio kalba			1
Matematika			3
Informacinės technologijos			1
Biologija			1
Istorija			1
Geografija			2
	6	6	12